

PRZEGLĄD PRASY PORTUGALSKIEJ

* GOSPODARKA *

nr 3/2016

18 – 24 stycznia 2016 r.

AMBASADA RP W LIZBONIE WYDZIAŁ PROMOCJI HANDLU I INWESTYCJI

Rua António de Saldanha N° 48 | Lizbona | Portugalia

Tel. (00351) 21 301 3327 | Fax. (00351) 21 301 2870

e-mail: lisboa@trade.gov.pl | www.lisbon.trade.gov.pl

I. PORTUGALSCY INWESTORZY DZIAŁAJĄCY W POLSCE, DWUSTRONNA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA

1. Brisa

Brisa zamknęła pierwsze dziewięć miesięcy roku ubiegłego zyskiem w wysokości 61,4 mln euro, wobec zysku netto 34 mln euro zarejestrowanego w tym samym okresie roku poprzedniego. W okresie, kiedy ruch na autostradach zarządzanych przez Brisa wzrósł o 7,2% (rok wcześniej o 4,5%), spółka zanotowała zysk operacyjny w wysokości 376,8 mln euro w porównaniu do 351,8 mln euro w tym samym okresie ubiegłego roku. Przychody z opłat drogowych osiągnęły wartość 366,5 mln euro.

EBITDA (operacyjny *cash flow*) zwiększył się o 9,7% do 284,8 mln euro. Koszty spadły o 0,1% do 92 mln euro, w tym osobowe o 1,6% do 1,1 mln euro.

Zadłużenie spółki wyniosło na dzień 15 września 2206 mln euro, w porównaniu z 2159 mln euro na koniec roku 2014. Firma poinformowała także, że w ciągu ostatnich czterech lat dług spadł o 475 mln euro.

Od stycznia do września 2015 roku średni dobowy ruch w sieci drogowej zarządzanej przez BCR wyniósł 21595 pojazdów (20061 pojazdów w tym samym okresie roku 2014). Ożywienie ruchu było widoczne na wszystkich autostradach BCR, a tendencja ta utrzymuje się już przez osiem kolejnych kwartałów.

Oprócz poprawy perspektyw makroekonomicznych na rynku krajowym od 2014 roku, innym czynnikiem wyjaśniającym wzrost natężenia ruchu w sieci autostrad BCR jest ciągły spadek cen paliw: pomiędzy analogicznymi okresami roku 2014 i 2015 łączny spadek ceny oleju napędowego i benzyny wyniósł 9,3%.

(*Diário Económico*)

2. Mota-Engil

Akcje spółki Mota-Engil zostały ponownie wprowadzone do obiegu na giełdzie w Lizbonie po tym jak portugalska Komisja ds. Rynku Papierów Wartościowych zdecydowała o zawieszeniu ich sprzedaży, w czasie, gdy papiery wartościowe spółki traciły ponad 20%.

Przed wznowieniem obrotu Mota-Engil wydała oświadczenie że, nie są jej znane żadne fakty, które mogłyby uzasadnić taki spadek ceny akcji.

Firma oświadczyła ponadto, że zwiększyła swoją działalność w Ameryce Łacińskiej, gdzie uzyskane przychody po raz pierwszy przekroczyły w listopadzie ubiegłego roku przychody z Afryki. Ponadto według firmy przychody w czwartym kwartale 2015 roku były dodatnie w trzech regionach, w których działa firma, Europie, Afryce i Ameryce Łacińskiej, co pozwoliło na znaczny spadek skonsolidowanego zadłużenia między końcem września a grudniem 2015 r. Przyczynić się miała do tego działalność prowadzona przede wszystkim w Mozambiku, Meksyku, Polsce, a także Angoli, Republice Czeskiej i Portugalii.

Mota-Engil zapowiedziała ponadto, że pracuje nad przeprowadzeniem zmian w swojej strukturze zarządzania na poziomie spółek zależnych.

Mota-Engil powinna także wkrótce zakończyć sprzedaż swoich udziałów większościowych w wysokości 50,06% posiadanych w firmie w Indáqua, zajmującej się dostawą i uzdatnianiem wody do spożycia publicznego. Operacja ta jest częścią strategii sprzedaży dojrzałych aktywów spółki w celu zmniejszenia zadłużenia. Obecnie jest analizowanych kilka ofert zakupu, w tym jedna wystosowana przez izraelską grupę. Decyzja o sprzedaży powinna zostać podjęta w krótkim okresie.

Pozostałe 49,96% udziałów w spółce należą do niemieckiej firmy Talanx, wchodzącej w skład grupy ubezpieczeniowej HDL.

(Diário Económico, Jornal de Negócios)

3. EDP Renováveis (EDPR)

EDPR dokonała sprzedaży 1 gigawata swojego portfela projektów wiatrowych w Stanach Zjednoczonych na rzecz grupy firm, której przewodzi Axium Infrastructure.

Portfel, o którym mowa, zawiera siedem farm wiatrowych, według informacji przekazanej przez AXIUM. Warunki umowy nie zostały jednakże ujawnione.

Oprócz firmy kanadyjskiej grupa inwestorów obejmuje także firmę ubezpieczeniową John Hancock oraz spółkę zarządzającą aktywami Swiss Life. Jest to trzecia transakcja sprzedaży zrealizowana przez EDPR w ostatnich 2 latach.

(Diário Económico)

4. Jerónimo Martins

Jerónimo Martins ogłosiła, że BlackRock, spółka zarządzająca aktywami, posiada znaczący pakiet akcji grupy tj. 2,02% kapitału.

Jerónimo Martins wzrasta o trzy miejsca w rankingu 2016 *Global Powers of Retailing* i zajmuje obecnie 59. pozycję na liście największych detalistów na świecie, zgodnie z rocznym badaniem przeprowadzonym przez Deloitte i amerykański magazyn „Stores”.

To badanie oparte na informacjach finansowych za rok 2014 wykazuje, że Jerónimo Martins odnotowała znaczny wzrost, tj. o 26 miejsca w ciągu ostatnich pięciu lat.

Uznanie w rankingu światowym objawia się również ułożeniem Grupy Jerónimo Martins na liście 50 detalistów, którzy odnotowali największy wzrost sprzedaży w ciągu ostatnich pięciu lat, zajmując obecnie 50. miejsce. Od 2009 roku grupa miała średni wzrost przychodów (*CAGR - Compound Annual Growth Rate*) w wysokości 12,2% w skali roku

(Diário Económico)

5. Novo Banco

Największe banki na świecie, jak Bank of America, Barclays Bank, BNP Paribas, Citybank, Credit Suisse, Deutsche Bank, Goldman Sachs, JP Morgan Chase, Morgan Stanley i Nomura, zebrały się dnia 21 stycznia w Londynie, aby podjąć decyzję, czy doszło, czy też nie, do niewypełnienia obowiązków ze strony Novo Banco i czy muszą zostać uruchomione swapy w celu pokrycia strat. Spotkanie nie zakończyło się jednakże żadną konkluzją. Międzynarodowe Stowarzyszenie Dealerów Swapowych (ISDA) ogłosiło, że postanowiło odroczyć termin wydania decyzji do dnia 12 lutego. Podmioty obecne na spotkaniu zgodziły się jednogłośnie, iż potrzebują więcej czasu do uzyskania szczegółowych informacji na temat Novo Banco.

Komitety ISDA ma poważne trudności w ocenie czy Bank Portugalii dokonał „*credit event*” czy też „*succession event*”, przenosząc 29 grudnia, pięć serii obligacji Novo Banco do BES (z "dobrego banku" do "złego banku"), o łącznej wartości 1941 mln euro.

Po pierwsze komitet chce określić czy transfer aktywów zagrożonych do "złego banku" stanowi naruszenie przepisów, a po drugie czy pokrzywdzeni inwestorzy mogą żądać uruchomienia odpowiednich swapów w celu pokrycia strat.

Jeśli oficjalna decyzja potwierdzi naruszenie przepisów przez Novo Banco i Banku Portugalii, zostaną uruchomione tak zwane „*credit default swaps*” (CDS), celem zrekompensowania inwestorom poniesionych strat.

W prasie gospodarczej spekuluje się wokół kwestii, że jeśli komitet oświadczy, że działania Banku Portugalii wywołały „wydarzenie kredytowe”, może to doprowadzić do włączenia w sprawę 50 serii obligacji pozostających w Novo Banco o wartości ok. 18 mld euro, co oznacza, że inwestor, który ma CDS na zobowiązania nieprzeniesione do „złego banku” BES będzie uprawniony do aktywacji tego ubezpieczenia nawet jeśli nie poniósł strat.

(*Diário Económico, Visão*)

II. INNE INWESTYCJE I KONTRAKTY ZAGRANICZNE PRZEDSIĘBIORSTW PORTUGALSKICH

Science4you

Zdobycie kolejnych rynków zagranicznych stanowi główną strategię przedstawioną przez portugalską firmę produkującą zabawki edukacyjne i naukowe -Science4you, założoną około dziewięć lat temu przez Miguel Pina Martins w partnerstwie z Wydziałem Nauk Uniwersytetu w Lizbonie. Celem spółki jest osiągnięcie w roku 2016 poziomu 35 krajów, w których sprzedawane będą zabawki portugalskiej marki. Założyciel i dyrektor generalny Science4you Miguel Pina Martins potwierdził już dla prasy portugalskiej, że na dzień dzisiejszy marka jest obecna w 27 krajach, ale do końca roku liczba ta wzrośnie do 35 krajów.

Miguel Pina Martins gwarantuje, że są istniejące duży potencjał do wzrostu firmy, a sprzedaż w 2016 roku może osiągnąć 16 mln euro. Belgia, USA i Kanada to rynki,

gdzie firma ma zamiar wkrótce rozwinąć partnerstwo z lokalnymi dystrybutorami, a wejście do Tajlandii i Malezji powinno zostać sfinalizowane jeszcze w tym roku.

Science4you posiada również nadal duże możliwości wzrostu na rynkach, na których już jest obecna, jak we Francji, gdzie podpisała niedawno umowę z TOYS'R'US, czy w Holandii, Belgii i Niemczech, gdzie już negocjuje partnerstwa. Wzmocnienie obecności na rynkach zagranicznych przyczyni się do tego, iż w bieżącym roku 60% sprzedaży firmy zostanie osiągnięte za granicą.

Aby zaspokoić popyt zarówno w kraju jak i za granicą, Miguel Pina Martins nadal inwestuje w produkcję zabawek w Portugalii, w nowo otwartym zakładzie zainstalowanym w Mercado Abastecedor da Região de Lisboa (MARL). Pina Martins twierdzi, że produkcja w Portugalii jest jednym z głównych przewag konkurencyjnych Science4you mając na uwadze, że 95% zabawek na rynku jest produkowanych w Chinach. Na tym etapie firma planuje zainwestować w fabrykę 4 mln euro w okresie trzech lat 2015-2017, co zapewni produkcję dla około 20 mln euro sprzedaży spełniając tym samym zapotrzebowanie przez co najmniej następne trzy lata.

Z linii produkcyjnej schodzi dziennie 30 tysięcy zabawek, z których większość to zabawki naukowe uznawane za „core-business”, które już uzyskały duże uznanie za granicą, a nawet nagrody w Hiszpanii, Włoszech czy Wielkiej Brytanii.

Firma zatrudnia obecnie około 350 osób i osiągnęła w 2015 roku 11,3 mln euro ze sprzedaży, czyli o 70% więcej niż w 2014 roku.

Zaangażowanie w linię zabawek technologicznych Tech4you, wprowadzenie zabawek dla nowych grup wiekowych obejmujących niemowlęta i dzieci poniżej piątego roku życia, to niektóre z czynników mające wpływ na zwiększenie sprzedaży.

Wejście na nowe rynki, takie jak Egipt, Liban, Niemcy, Irlandia, reprezentujące wzrost o 284% w porównaniu do 2014 roku, to również duże osiągnięcie firmy w 2015 roku, podkreślając fakt, że w Wielkiej Brytanii Science4You zapewniła sobie obecność w głównych sieciach handlowych, takich jak Tesco, Harrods, Amazon i itd.

W obrotach zagranicznych wyróżnia się rynek hiszpański, gdzie firma osiągnęła obroty około 2 mln euro, co odpowiada wzrostowi o 73% w stosunku do poprzedniego roku.

Oprócz ponad 300 zabawek naukowych, firma rozszerzyła swoją działalność o organizację wydarzeń o charakterze edukacyjnym i naukowym, takie jak przyjęcia urodzinowe, letnie obozy naukowe, warsztaty w szkołach i placówkach opieki nad dziećmi, czy szkolenia dla młodzieży i nauczycieli.

(Diário Económico)

III. POLSKA W PORTUGALSKICH MEDIACH

Jak podaje *Jornal de Negócios*, powołując się na polski dziennik Rzeczpospolita rząd polski zastanawia się nad wprowadzeniem zakazu handlu w niedzielę. Decyzja taka może mieć negatywny wpływ na dochody Jerónimo Martins, właściciela sieci Biedronka, choć zdaniem banku inwestycyjnego Haitong będzie on raczej ograniczony. Wiadomość podana przez Rzeczpospolitą informuje także, że sprawa będzie rozpatrywana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej po zatwierdzeniu nowych podatków od sprzedaży przez sieci handlowe.

Haitong ostrzega przed negatywnymi skutkami tej decyzji, podkreślając, że ten pomysł, był już omawiany kilka razy w Polsce i nigdy nie został urzeczywistniony, z obawy przed niekorzystnym wpływem na zatrudnienie. Jednakże pozostaje jeszcze określenie czy działanie to miałoby zastosowanie do wszystkich punktów handlowych, czy ograniczałoby się do sklepów jedynie o określonej powierzchni, np. super-i hipermarkety. W przypadku sieci Biedronka analitycy Haitong twierdzą, że wpływ takiej decyzji byłby niewielki, jako że sieć sprzedaje głównie produkty spożywcze, a więc artykuły podstawowe, gdzie konsumenci mogą zmienić swoje przyzwyczajenia przenosząc zakupy na inny dzień niż niedziela.

(Jornal de Negócios)